

den here in vrouden Ingaet voer sijn angesichte.

F. 49r-54v:¹³⁴⁾ De dodenvigilie, vertaald door Geert Grote. Het einde ontbreekt. [G158]

F. 55r-56v: Zie boven.

F. 57r-58v: Zie boven.

Herkomst: De decoratie wijst op het Fraterhuis te 's-Hertogenbosch (St.-Gregoriushuis).¹³⁵⁾

Geschiedenis: De KB kocht de codex in 1966 van de Brusselse antiquaar A. van Loock. Verder is over de geschiedenis van het handschrift niets bekend. Op f. 58v vindt men een klein gestempeld monogram (ABV?).

Literatuur: DESCHAMPS 1977, p. 674.

IV 442 Jacobus van Gruitrode, *Meditacien*; andere teksten

Papier; 199 + 1 bl.; 14,5x10 cm.; 1 kol.; één hand, littera hybrida; tweede kwart 16de eeuw.

Inhoud

F. 2r-154r: [Jacobus van Gruitrode, *Meditacien*]. Het betreft meditatie van de Advent tot Maria-presentatie. Doordat er een blad verdwenen is, ontbreekt het begin van de eerste meditatie.

Lit.: *De Kartuziers* 1984, p. 232; DESCHAMPS 1985, p. 79; VAN DE VEN 1994, p. 68.

F. 154r-191v: *Dit sijn somyge corte punten om een aendacht te hebben inder ontfenckenisse des heyligen sacraments in allen hoechtijden geestelijck of sacramentelijck Ende opten iersten sondach vanden aduent*. Inc. Opten iersten sondach inden aduent Soe salstu xpm ontfangen in dijnre zielen Als een machtich coninc. wies hoecheyt ende glorie onbegripelijck is Ende hem gewerdicht totty te comen saechtmoedich.

F. 191v-195v: *Een merckelike leringe vander rosen* [= Adolf von Essen, *Unser Frauen Marien Rosengertlin*, excerpt]. Inc. Die rose onse heer Ihesus xpus is geboren vander rosen sonder doren Maria Ende is yerst wt gesproken Ende began hoer vijf schoen blader wt te breyden aender galgen des crucen Daer stont hij ende bloeyden gelijk eenre zaerter rosen op enen roseboem.

Lit.: SCHMIDTKE 1982, p. 55-56, n. 30.

F. 195v-198r: *Van .xij. Ioncfrouwen die god dienden in eenre clusen* (gevolgd door dicta). Inc. HET dienden god .xij. Ioncfrouwen van ganser herten in eenre cluyden Eens paesdachs doe sy hem bereyt hadden dat werde lichaem

¹³⁴⁾ In een banderol in de bovenmarge van f. 49r staat de spreuk "Och eewich is soe lang" (contemporain).

¹³⁵⁾ Vriendelijke mededeling mevr. dr. Anne S. Korteweg.

ons heren Ihesu xpi te ontfangen Doe was hoer begeert al soe groet totter heylicheyt des werdigen sacraments.

Herkomst: De copiïste schreef op f. 1v: "Dit boec heeft gescreuen ende te bewaren gehadt suster mariken hanricx god onferme hoere zielen".

St. Franciscus wordt in twee van de teksten 'onze / mijn vader' genoemd¹³⁶) en op f. 190r blijkt St. Elisabeth patrones (van het convent) te zijn: "Soe salstu aensien dat exempel dijre lieuer patronarssen Sancta Elijzabeth". Bij een handschrift met de *Meditacien* van Jacobus van Gruitrode denkt men dan meteen aan het Tertiariïsenconvent St. Elisabeth Bloemenkamp te 's-Hertogenbosch, waar ook alle andere codices met deze meditatie uit stammen (vgl. de beschrijving van hs. IV 220 in deze aflevering). De decoratie van het handschrift ondersteunt dit nog (late uitloop van het Bloemenkamp-penwerk zoals we dat kennen uit hs. IV 220 etc.).

Geschiedenis: De KB kocht de handschriften IV 441 t/m IV 443 in 1966 op de veiling-J.H. Heule. Voorin de codex vindt men het eigendomsmerk van deze verzamelaar: "H J Heule Amsterdam".

Wanneer men de naam Mariken Hanricx opzoekt in de BNM-on-line dan lijkt er op het eerste gezicht een tweede handschrift van deze copiïste aan het licht te komen: Amsterdam, Museum Amstelkring, hs. 253 (olim 38 K). Nadere bestudering van de gegevens van de BNM — Willem de Vreese stelde in 1931 een beschrijving op — leert echter dat hs. IV 442 en hs. Amstelkring 253 een en dezelfde codex zijn. Hoe en wanneer hs. 253 Museum Amstelkring verlaten heeft, is niet helemaal duidelijk.¹³⁷)

Literatuur: Cat.-J.H. Heule, Utrecht, J.L. Beijers, 8-6-1966, p. 1, nr. 4; *Scriptorium* 20 (1966), p. 327, BC 878; DESCHAMPS 1977, p. 676.

IV 817, 10 Gerard Zerbolt van Zutphen, *De spiritualibus ascensionibus* (fragment)

Perkament; een verkreukeld bifolium (het buitenste dubbelblad van het katern); f. 2 meet 14x10,5 cm. (bovenmarge besnoeid); 1 kol.; één hand, littera cursiva; 15de eeuw.

¹³⁶) F. 140v: "Op onse heyligen vaders [franciscus] dach een meditacie"; f. 143r: "O mijn seer gemynde vader franciscus"; f. 185r: "Op sancte franciscus dach ons heyligen vaders. Op ons heyligen vaders sancte franciscus dach Soe ontfanget xpm inden heyligen sacramente"; f. 186v, "soe bidt onsen lieuen heyligen vader franciscus"; f. 187r: "Soe offer ick v die verdiensten mijns werdigen heyligen vaders franciscus".

¹³⁷) Zie over het verdwijnen van handschriften uit Museum Amstelkring VAN DIJK 1973b, p. 204-206. Hs. 253 werd aan het museum geschonken door mr. W.S.J. van Waterschoot van der Gracht, notaris (aldus de beschrijving van De Vreese).